

بررسی تأثیر رعایت رویه های حسابداری، تغییر در برآوردهای حسابداری و اشتباهات در کیفیت عملکرد شرکت های بورس اوراق بهادار

آسو امین عشایری^{۱*}

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۰۳ تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۵/۰۴

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر رعایت رویه های حسابداری، تغییر در برآوردهای حسابداری و اشتباهات در کیفیت عملکرد شرکت های بورس اوراق بهادار است. این تحقیق از نوع پس رویدادی و از نقطه نظر هدف کاربردی می باشد. جامعه آماری شامل شرکت های بورس اوراق بهادار تهران و امارات می باشد. نمونه آماری را ۴۰ شرکت داخلی و ۴۰ شرکت از بورس اوراق بهادار کشور امارات تشکیل دادند. دوره ی مورد مطالعه از سال ۱۳۸۸ تا پایان ۱۳۹۶ می باشد. برای گردآوری داده ها از صورت های مالی، اطلاعات ارائه شده به بورس اوراق بهادار و سایر منابع اطلاعاتی مرتبط و برای به دست آوردن برخی متغیرهای پژوهش از سایت سازمان بورس اوراق بهادار و همچنین از نرم افزار ره آورد نوین استفاده شد. در این تحقیق داده های آماری مربوط به ۴۰ شرکت فعال در بورس اوراق بهادار تهران و ۴۰ شرکت اماراتی در دوره زمانی پیش گفته جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند. نتایج نشان داد، بین صورت های مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورت های مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی داری وجود دارد. همچنین بین سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند در بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی دار وجود دارد.

واژگان کلیدی

تصویب استاندارد های گزارشگری، کیفیت عملکرد، بورس اوراق بهادار، تهران، امارات

۱. دانشجوی کارشناس ارشد حسابداری بخش عمومی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

(aso.aminashayeri@gmail.com)

مقدمه

با رشد فعالیت‌های تجاری و توسعه واحدهای اقتصادی در بازارهای جهانی، مجموعه‌ای از اطلاعات مالی به وجود آمده است که اجزایی غیر همگن دارند. به دلیل محدودیت‌های موجود در محدوده درک و توجه انسان، اطلاعات حسابداری برای معنادار و مفید بودن، باید تلخیص شوند. کوتاه نویسی، عملی مطلوب در گزارشگری مالی است، زیرا ارائه بیش از حد جزئیات کم‌اهمیت می‌تواند اطلاعات مهم را بپوشاند و تفسیر گزارش‌های مالی را مشکل می‌سازد. برای نمونه، افشای اطلاعات در رابطه با ارزش افزوده شرکت‌ها ممکن است اطلاعات جدیدی ارائه دهد، اما محتوای اطلاعاتی فزاینده‌ای در پی نداشته باشد؛ به عبارت دیگر، افشای اطلاعات ممکن است وسیع‌تر گردد، اما شفافیت بیشتری را نشان ندهد. لیکن افشای مناسب اطلاعات جزئی جهت ارائه گزارش‌های با ارزش برای تصمیم‌گیری، باید ارجحیت یابد؛ زیرا اطلاعات بیشتر، همواره با عدم اطمینان بیشتر، همراه است و روشن است که افراد، هزینه بیشتری برای اطمینان و عدم ابهام می‌پردازند و عدم اطمینان کم، مخاطره کمی را به دنبال دارد. همچنین ارائه اطلاعات بیشتر در بازار، هزینه سرمایه را کمتر می‌کند (قربانی، ۱۳۸۶).

در این تحقیق، به بررسی تاثیر رعایت رویه‌های حسابداری، تغییر در برآوردهای حسابداری و اشتباهات در کیفیت عملکرد شرکت‌های بورس اوراق بهادار خواهیم پرداخت، این تحقیق از لحاظ روش‌شناسی با توجه به عنوان تحقیق، از نوع پس رویدادی می‌باشد و از نقطه نظر هدف کاربردی است؛ و داده‌های مورد نیاز، با استفاده از بررسی اسناد و سایت‌های بورس داده‌ها جمع‌آوری خواهند شد. در این تحقیق برای بررسی فرضیه‌ها از روش آزمون فرض تفاوت میانگین‌ها و نرم‌افزار EViews استفاده می‌گردد.

در این فصل پس از بیان مسئله تحقیق به بیان اهمیت و ضرورت آن می‌پردازیم. همچنین اهداف تحقیق را بیان می‌کنیم. چارچوب نظری تحقیق که بنیان اصلی طرح سؤال و موضوع تحقیق بوده است در این فصل آورده شده و در ادامه به فرضیه‌های تحقیق و مدل تحلیلی نیز اشاره شده است.

بیان مسئله

به منظور به دست آوردن اعتماد سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه، شرکت‌ها نیاز به افزایش شفافیت^۱ در ارائه‌ی اطلاعات (اعم از مالی و غیرمالی) دارند. به منظور افزایش شفافیت، شرکت‌ها می‌توانند تصمیم به گسترش سیاست‌های افشای^۲ خود و به تبع آن افشای داوطلبانه^۳ به عنوان یک ابزار مهم اقتصادی، بگیرند. همان‌طور که هیلی^۴ و پالپو^۵ (۲۰۰۱) بیان کردند: «افشای و گزارشگری مالی ابزار مهمی برای مدیران، در راستای برقراری ارتباط بین حاکمیت و عملکرد شرکت با سرمایه‌گذاران خارجی هستند.»

رویکردهای متفاوتی در رابطه با کیفیت اصول حسابداری و گزارشگری مالی وجود دارد. این رویکردها را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد: (۱) رویکرد نیازهای استفاده‌کننده و (۲) رویکرد حمایت از سرمایه‌گذار (سهامدار). رویکرد نیازهای

1. Transparency
2. Disclosure Policies
3. Voluntary Disclosure
4. Healy
5. Palepu

استفاده کننده تمرکز بر مسائل مرتبط با ارزشیابی دارد و رویکرد حمایت از سرمایه گذار بر مسائل مرتبط با نحوه اداره شرکت و مباشرت تأکید دارد.

در رویکرد نیازهای استفاده کنندگان، کیفیت گزارشگری مالی بر مبنای سودمندی اطلاعات مالی برای استفاده کنندگان، تعیین می شود. چارچوب نظری هیئت استانداردهای حسابداری مالی نمونه اولیه ای از این مدل است. هیئت در بیانیه های مفهومی استدلال می کند که کیفیت می باید برحسب اهداف کلی گزارشگری مالی، یعنی فراهم کردن اطلاعات سودمند برای استفاده کنندگان جهت تصمیم های سرمایه گذاری، اعتبار و مانند آن تعریف شود. هیئت سپس ویژگی های کیفی لازم برای تأمین اهداف بیان شده را تعریف می کند. طبق مدل هیئت، خصوصیات کیفی شامل مربوط بودن (ارزش پیش بینی، ارزش تأییدکنندگی و به موقع بودن)، اتکاپذیر بودن (رسیدگی پذیری، بیان صادقانه و بی طرفی)، ثبات رویه و مقایسه پذیر بودن است. هیئت تصدیق می کند که این یک ارزیابی ذهنی است و اغلب می باید بین مربوط بودن و اتکاپذیر بودن تعادل برقرار شود.

رویکرد کمیته جنکینز^۱ دقیقاً در راستای مدل هیئت استانداردهای حسابداری مالی می باشد، اما در تعریف نیازهای اصلی استفاده کنندگان به اطلاعات، با شناسایی مفاهیم هفتگانه زیر از آن مدل فراتر می رود.

۱- تجزیه و تحلیل جداگانه هر قسمت تجاری که فرصت ها و ریسک های متفاوتی دارد.

۲- درک ماهیت فعالیت شرکت.

۳- کسب و درک دیدگاه و چشم انداز فعالیت.

درک دیدگاه مدیریت.

۵- اشاره به نسبی بودن اتکاپذیری اطلاعات در گزارشگری مالی.

۶- درک عملکرد شرکت نسبت به رقیبان و سایر شرکت ها.

۷- درک تغییرات مهمی که به سرعت بر شرکت تأثیر می گذارد.

اطلاعات مالی به میزانی که یک یا چند نوع از نیازهای استفاده کنندگان به شرح فوق را تأمین کند، مربوط تصور می شود. کیفیت این اطلاعات سپس بر اساس سایر ویژگی های کیفی، مشابه مدل هیئت، یعنی اتکاپذیری و مقایسه پذیری، مورد قضاوت قرار می گیرد.

رویکرد استمرار سود نیز به ویژه مبتنی بر دیدگاه سرمایه گذاران است. اطلاعات مالی که به سرمایه گذاران در (۱) تشخیص سود اصلی از سود غیر اصلی و (۲) تفکیک اقلام مالی یا نتایج کسب و کارهای فرعی از فعالیت های اصلی کمک کند، مربوط انگاشته می شود.

تمام خصوصیات اطلاعات که برای استفاده کنندگان سودمند در نظر گرفته می شود باهدف نهایی استفاده کنندگان که تعیین ارزش شرکت یا ارزیابی ریسک اعتبار است، ارتباط صریح یا ضمنی دارد.

رویکرد حمایت از سرمایه گذار (سهامدار)، کیفیت اطلاعات مالی به طور عمده برحسب «افشای کامل و منصفانه» برای سهامداران تعریف می شود. هدف بنیادی برنامه مدیریت سود که توسط لویت^۲ رئیس کمیته بورس اوراق بهادار آمریکا

1 Jenkins

2 Levitt

(SEC) اعلام و به اجرا گذاشته شد، حمایت از سرمایه گذار (سهامدار) است. در این زمینه، کیفیت گزارشگری مالی عبارت است از اطلاعات مالی کامل و شفاف که مانع گمراهی یا ایجاد ابهام برای استفاده کنندگان می شود. به منظور به دست آوردن اعتماد سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری در بازار سرمایه، شرکت ها نیاز به افزایش شفافیت^۱ در ارائه ای اطلاعات (اعم از مالی و غیرمالی) دارند. به منظور افزایش شفافیت، شرکت ها می توانند تصمیم به گسترش سیاست های افشای^۲ خود و به تبع آن افشای داوطلبانه^۳ به عنوان یک ابزار مهم اقتصادی، بگیرند. همانطور که هیلی^۴ و پالپو^۵ (۲۰۰۱) بیان کردند: "افشا و گزارشگری مالی ابزار مهمی برای مدیران، در راستای برقراری ارتباط بین حاکمیت و عملکرد شرکت با سرمایه گذاران خارجی، هستند."

رویکردهای متفاوتی در رابطه با کیفیت اصول حسابداری و گزارشگری مالی وجود دارد. این رویکردها را میتوان به دو گروه تقسیم کرد: ۱) رویکرد نیازهای استفاده کننده و ۲) رویکرد حمایت از سرمایه گذار (سهامدار). رویکرد نیازهای استفاده کننده تمرکز بر مسائل مرتبط با ارزشیابی دارد و رویکرد حمایت از سرمایه گذار بر مسائل مرتبط بانحوه اداره شرکت ومباشرت تأکید دارد.

در رویکرد نیازهای استفاده کننده گان، کیفیت گزارشگری مالی بر مبنای سودمندی اطلاعات مالی برای استفاده کنندگان، تعیین میشود. چارچوب نظری هیئت استانداردهای حسابداری مالی نمونه اولیه ای از این مدل است. هیئت در بیانیه های مفهومی استدلال میکند که کیفیت میباید برحسب اهداف کلی گزارشگری- مالی، یعنی فراهم کردن اطلاعات سودمند برای استفاده کنندگان جهت تصمیمهای سرمایه گذاری، اعتبار و مانند آن تعریف شود. هیئت سپس ویژگیهای کیفی لازم برای تامین اهداف بیان شده را تعریف میکند. طبق مدل هیئت، خصوصیات کیفی شامل مربوط بودن (ارزش پیشینی، ارزش تأییدکنندگی و بموقع بودن)، اتکاپذیر بودن (رسیدگی پذیری، بیان صادقانه و بیطرفی)، ثبات رویه و مقایسه پذیر بودن است. هیئت تصدیق میکند که این یک ارزشیابی ذهنی است و اغلب میباید بین مربوط بودن و اتکاپذیر بودن تعادل برقرار شود.

رویکرد کمیته جنکینز (Jenkins) دقیقاً در راستای مدل هیئت استانداردهای حسابداری مالی میباشد، اما در تعریف نیازهای اصلی استفاده کنندگان به اطلاعات، با شناسایی مفاهیم هفتگانه زیر از آن مدل فراتر میرود:

- ۱- تجزیه و تحلیل جداگانه هر قسمت تجاری که فرصتها و ریسکهای متفاوتی دارد.

۲- درک ماهیت فعالیت شرکت.

۳- کسب ودرک دیدگاه وچشماندازفعالیت.

درک دیدگاه مدیریت.

۵- اشاره به نسبی بودن اتکاپذیری اطلاعات در گزارشگری مالی.

۶- درک عملکرد شرکت نسبت به رقیبان و سایر شرکت ها.

۷- درک تغییرات مهمی که به سرعت بر شرکت تأثیر میگذارد.

¹ Transparency

² Disclosure Policies

³ Voluntary Disclosure

⁴ Healy

⁵ Palepu

اطلاعات مالی به میزانی که یک یا چند نوع از نیازهای استفاده کنندگان به شرح فوق را تأمین کند، مربوط تصور میشود. کیفیت این اطلاعات سپس براساس سایر ویژگیهای کیفی، مشابه مدل هیئت، یعنی اتکاپذیری و مقایسه پذیری، مورد قضاوت قرار میگیرد.

رویکرد استمرار سود نیز بویژه مبتنی بر دیدگاه سرمایه گذاران است. اطلاعات مالی که به سرمایه گذاران در (۱) تشخیص سود اصلی از سود غیراصلی و (۲) تفکیک اقلام مالی یا نتایج کسب و کارهای فرعی از فعالیتهای اصلی کمک کند، مربوط انگاشته میشود.

تمام خصوصیات اطلاعات که برای استفاده کنندگان سودمند در نظر گرفته میشود با هدف نهایی استفاده کنندگان که تعیین ارزش شرکت یا ارزیابی ریسک اعتبار است، ارتباط صریح یا ضمنی دارد.

رویکرد حمایت از سرمایه گذار (سهامدار)، کیفیت اطلاعات مالی به طور عمده برحسب «افشای کامل و منصفانه» برای سهامداران تعریف میشود. هدف بنیادی برنامه مدیریت سود که توسط لویت (Levitt) رئیس کمیته بورس اوراق بهادار آمریکا (SEC) اعلام و به اجرا گذاشته شد، حمایت از سرمایه گذار (سهامدار) است. در این زمینه، **کیفیت گزارشگری مالی** عبارت است از اطلاعات مالی کامل و شفاف که مانع گمراهی یا ایجاد ابهام برای استفاده کنندگان میشود.

محصول نهایی فرایند حسابداری مالی، ارائه اطلاعات مالی به استفاده کنندگان مختلف، اعم از استفاده کنندگان داخلی و استفاده کنندگان خارج از واحد تجاری، در قالب گزارشهای حسابداری است. آن گروه از گزارشهای حسابداری که با هدف تأمین نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان خارج از واحد تجاری تهیه و ارائه می شود، در حیطه عمل گزارشگری مالی قرار می گیرد. رعایت اصول بین المللی در گزارش های ارائه شده به کیفیت و شفافیت بازار کمک میکند. با توجه به موارد مطرح شده در مقدمه ضرورت بررسی ارتباط بین رعایت اصول بین المللی و کیفیت گزارشگری مالی در بازار بورس ایران کاملاً مشخص است.

اهداف تحقیق

الف- اهداف علمی

بررسی تأثیر رعایت رویه های حسابداری، تغییر در برآوردهای حسابداری و اشتباهات در کیفیت عملکرد در بورس اوراق بهادار تهران

ب- اهداف جزئی

۱. بررسی تفاوت صورتهای مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورتهای مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند.

۲. بررسی تفاوت در سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند.

سوالات تحقیق

۱. آیا بین صورتهای مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورتهای مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، تفاوتی معنی دار وجود دارد؟

۲. آیا بین سود خالص شرکت‌هایی که از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی پیروی می‌کنند و آن دسته از شرکت‌ها که از این استانداردها پیروی نمی‌کنند تفاوت معنی‌دار وجود دارد؟

فرضیات تحقیق

۱. بین صورت‌های مالی که از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی پیروی می‌کنند و آن دسته از صورت‌های مالی که از این استانداردها پیروی نمی‌کنند، در بین شرکت‌های پذیرفته‌شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوتی معنی‌دار وجود دارد.

۲. بین سود خالص شرکت‌هایی که از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی پیروی می‌کنند و آن دسته از شرکت‌ها که از این استانداردها پیروی نمی‌کنند در بین شرکت‌های پذیرفته‌شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

روش تحقیق

هدف کلی از این پژوهش بررسی تاثیر رعایت رویه‌های حسابداری، تغییر در برآوردهای حسابداری و اشتباهات در کیفیت عملکرد شرکت‌های بورس اوراق بهادار می‌باشد هدف از انتخاب روش تحقیق آن است که مشخص شود چه روشی اتخاذ گردد تا اهداف تحقیق سریع‌تر، آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر تحقق یابد و این امر به هدف‌ها، ماهیت موضوع تحقیق و امکانات محقق بستگی دارد. به دلیل این که نتایج حاصل از پژوهش می‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار گیرد، این تحقیق از لحاظ روش‌شناسی با توجه به عنوان تحقیق، از نوع پس‌رویدادی می‌باشد و از نقطه‌نظر هدف کاربردی است. این نوع تحقیقات برای کسب اطلاع از رابطه بین متغیرها انجام می‌پذیرد.

روش گردآوری اطلاعات

گردآوری اطلاعات مورد نیاز یکی از مراحل اساسی در پژوهش می‌باشد که اگر دقت لازم در خصوص صحت اطلاعات گردآوری شده صورت نگیرد، نتایج حاصل از پژوهش نیز مورد تردید خواهد بود (خاکی، ۱۳۸۶). در این پژوهش، گردآوری اطلاعات در دو مرحله انجام شده است؛ در مرحله اول برای تدوین مبانی نظری و پیشینه پژوهش از روش کتابخانه‌ای و در مرحله دوم، برای گردآوری داده‌های مورد نظر از صورت‌های مالی، اطلاعات ارائه‌شده به بورس اوراق بهادار و سایر منابع اطلاعاتی مرتبط و برای به‌دست آوردن برخی متغیرهای پژوهش از سایت سازمان بورس اوراق بهادار و همچنین از نرم‌افزار ره‌آورد نوین استفاده می‌شود.

ابزار گردآوری داده‌ها

اطلاعات و داده‌های مورد نیاز برای انجام این پژوهش، از بانک‌های داده‌ای ره‌آورد نوین ارقام و اطلاعات مفقود در این بانک‌های داده مستقیماً با مراجعه به صورت‌های مالی شرکت‌ها که در سی دی (CD) منتشره توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران و سایت بورس وجود دارد، جمع‌آوری می‌شود.

روش آماری برای تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیه‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از آمار توصیفی و آمار استنباطی به طور همزمان استفاده می‌شود. استفاده از آمار توصیفی باهدف جمع‌آوری، تنظیم و ارائه اطلاعات به صورت روشن و با محاسبه پارامترهای جامعه و در صورت لزوم تعیین روابط موجود بین اطلاعات جمع‌آوری شده صورت می‌گیرد. داده‌های مربوط به بورس اوراق بهادار تهران در نرم‌افزار ره‌آورد نوین جمع‌آوری می‌شود. بعد از جمع‌آوری داده‌ها از طریق نرم‌افزارهای موجود، با ورود اطلاعات

به EXCEL از توابع این نرم افزار برای محاسبه متغیرهای پژوهش استفاده می شود. سپس نتایج حاصل از اندازه گیری متغیرها به منظور محاسبات آماری وارد نرم افزار EVIEWS می شود و با استفاده از این نرم افزار، رابطه بین متغیرها مورد بررسی قرار می گیرد؛ یعنی ابتدا با استفاده از ابزار آمار توصیفی به تجزیه و تحلیل داده ها پرداخته شده و در ادامه برای آزمون فرضیه ها با استفاده از آزمون میانگین ها پرداخته می شود؛ بدان معنا که ابتدا اطلاعات مورد نیاز برای انجام آزمون محاسبه و سپس توسط آزمون های میانگین به بررسی تفاوت متغیرهای (استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی) و (تفاوت صورت های مالی، سود خالص شرکت ها) در دو کشور صورت می پردازیم.

تعاریف متغیرهای تحقیق

سازه و متغیرها را می توان به دو صورت مفهومی و عملیاتی تعریف نمود. تعریف مفهومی به تعریف یک واژه توسط واژه های دیگر اشاره دارد. به عبارت دیگر این نوع تعریف از واژه های انتزاعی و ملاک های فرضی استفاده می شود این تعریف به شناسایی ماهیت یک پدیده کمک می کند و نقش مهمی در فرایند منطقی تدوین فرضیه ایفا می کند، تعریف مفهومی را باید به تعریف عملیاتی تبدیل کرد تا بتوان آن را مشاهده کرد. تعریف عملیاتی، تعریفی است که بر ویژگی های قابل مشاهده استوار است در این بیان عبارت قابل مشاهده به نکته مهمی در تعریف عملیاتی اشاره دارد. تعریف عملیاتی، فعالیت های محقق را در اندازه گیری و یا دست کاری یک متغیر مشخص می سازد. به عبارت دیگر تعریف عملیاتی راهنمای محقق است در آنچه که باید انجام گیرد و شیوه انجام گرفتن آن (ظهوری، ۱۳۸۷، ص: ۶۲).

تعاریف مفهومی

استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی: استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی (استاندارد های گزارشگری) استانداردهایی جهانی، یکسان، باکیفیت بالا، فهم پذیر، لازم الاجرا برای گزارشگری مالی هستند که از سوی نهاد استاندارد گذار زیر نظر بنیاد استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی، یعنی هیئت استانداردهای حسابداری بین المللی (IASB) وضع می شوند. این هیئت از ۱ آوریل ۲۰۰۱ راه اندازی شده است. استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی (استاندارد های گزارشگری)، به مجموعه ای از استانداردهای حسابداری گفته می شود که توسط هیئت استانداردهای حسابداری بین المللی (IASB) تدوین شده اند. هدف این استانداردها، تهیه صورت های مالی شرکت های سهامی در قالب یک استاندارد جهانی است (اردکانی و کاشف، ۱۳۸۹).

افشاء: اصل افشاء یکی از اصول حسابداری است که بر کلیه جوانب گزارشگری مالی تأثیر دارد. اصل افشاء ایجاب می کند که کلیه واقعیت های بااهمیت مربوط به رویدادها و فعالیت های مالی واحد تجاری به شکل مناسب و کامل گزارش شود. بر اساس این اصل، صورت های مالی اساسی باید حاوی تمامی اطلاعات بااهمیت، مربوط و به موقع باشد و این نوع اطلاعات به گونه ای قابل فهم و حتی الامکان کامل ارائه شود تا امکان اتخاذ تصمیمات آگاهانه برای استفاده کنندگان را فراهم سازد. از سوی دیگر، اطلاعاتی که ارائه می شود نباید از لحاظ کمیت و کیفیت به گونه ای باشد که موجبات سردرگمی استفاده کنندگان از صورت های مالی را فراهم سازد (خدای پور، محرومی، ۱۳۹۱).

کیفیت گزارشگری مالی: گزارشگری با کیفیت و ارائه صورتهای مالی واقعی برای شرکتهای مختلف حاضر در بورس با عددی بین ۱ تا ۱۰۰ اندازه گیری میشود.

تعریف عملیاتی: کیفیت افشاء متغیر کیفی بوده که توسط سازمان بورس اعلام می شود.

مبانی نظری مربوط به استانداردهای رویه های حسابداری

به طور کلی استانداردهای حسابداری معیار شناخت و اندازه گیری دارایی ها، بدهی ها، سرمایه، درآمدها و هزینه ها را مشخص می کند و عدم اندازه گیری صحیح و اصولی اجزا و عناصر حساب های فوق آثار و تبعات اقتصادی و مالی در سطح کشور به جا خواهد گذاشت بنابراین استانداردهای حسابداری باید توسط مراجع قانونی و مسئول تدوین و تنظیم شود و تنها مرجع مسئول در کشور سازمان حسابرسی است و این سازمان در راستای مأموریت و اساسنامه خود کمیته رهنمودهای حسابداری را در سال ۱۳۷۱ تشکیل داد تا بر اساس استانداردهای معتبر بین المللی و شرایط محیطی کشور استانداردهای لازم را به منظور ایجاد یکنواختی در به کارگیری آنها در سطح کشور تدوین کند. این کمیته بر اساس مصوبه هیات عامل سازمان به کمیته تدوین استانداردهای حسابداری تغییر نام پیدا کرد که تاکنون ۳۳ استاندارد حسابداری را در سطح کشور مصوب و لازم الاجرا نموده است و در فرآیند چرخش از استانداردهای حسابداری ایران به استانداردهای حسابداری بین المللی، سازمان یادشده نقش کلیدی و محوری دارد و در نتیجه تلاش های سازمان حسابرسی به عنوان متولی تنظیم استانداردهای کشور اقداماتی در این زمینه شکل گرفته یا در حال شکل گیری است و لازم است در چرخش از استانداردهای حسابداری ایران به استانداردهای حسابداری بین المللی نقشه راه ترسیم و در این نقشه از تجربیات سایر کشورها و همچنین از نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار، انجمن های حرفه ای از جمله انجمن حسابداران خبره ایران، جامعه حسابداران رسمی ایران و سازمان امور مالیاتی کشور استفاده کرد (ساری، ۱۳۹۳).

در این بخش از پژوهش به تعریف گزارشگری مالی و استانداردهای گزارشگری مالی خواهیم پرداخت.

ساختار نظام حسابداری دولتی در ایران:

استانداردها، روش ها و معیارهای حسابداری دولتی، اجرای صحیح مفاهیم بنیادی و دستیابی به هدف های حسابداری دولتی را امکان پذیر می سازد. روش ها و رویه های حسابداری دولتی که جنبه های عملی حسابداری را به صورتی تفصیلی بیان می کند شامل نحوه نگهداری حساب دریافت و پرداخت هر یک از حساب های مستقل وجوه دولتی وامانی و چگونگی تنظیم صورت های مالی حساب های مستقل و همچنین گزارشگری مالی است. استانداردها، رویه ها و روش های حسابداری حساب های مستقل وجوه دولتی وامانی وزارتخانه ها و موسسات دولتی و دستگاه های اجرایی محلی طبق ماده ۱۹۱ قانون محاسبات عمومی کشور به وسیله وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و پس از تأیید دیوان محاسبات کشور برای اجرا به کلیه دستگاه های دولتی ابلاغ می شود (ترکشوند، ۱۳۹۲).

حسابداری دولتی و گزارشگری مالی دولتی

در بخش عمومی دولت ها بایستی در راستای پاسخگویی، اطلاعاتی را به مردم ارائه نمایند که بسیار متنوع می باشد اما بخش مهمی از این اطلاعات را اطلاعات مالی تشکیل می دهد. اهمیت اطلاعات مالی ایجاب می کند که این اطلاعات بر پایه ضوابط و استانداردها در بخش خصوصی تهیه شود و در این راستا حرکت های مهمی در سطح جهان آغاز شده است (مهدوی، ۱۳۸۸).

امروزه اطلاعات به عنوان یکی از مهم ترین دارایی یک موسسه تلقی می شود. سامانه اطلاعات حسابداری هر موسسه می تواند بخش عمده این اطلاعات را در اختیار مدیران و سایر استفاده کنندگان قرار دهد و آنها را در راستای انجام وظایف و پاسخگویی در قبال آنها کمک نماید.

گزارشگری مالی

گزارشگری مالی ابزار اطلاعات مالی به استفاده کنندگان است برای انتقال مؤثر اطلاعات مذکور اطلاعات مندرج در گزارش های مالی باید از ویژگی های اساسی قابل اتکا بودن، مربوط بودن و قابل مقایسه بودن به عنوان ویژگی های کیفی اطلاعات برخوردار باشد (باباجانی، ۱۳۸۸).

گزارشگری در بخش دولتی با گزارشگری در بخش خصوصی تفاوت دارد زیرا محیط گزارشگری بخش خصوصی با محیط گزارشگری بخش عمومی تفاوت دارد و این تفاوت باعث می شود که محیط گزارشگری مالی اهداف گزارشگری را تحت تأثیر قرار دهد، در تدوین اهداف یادشده باید محیط گزارشگری و نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان گزارشگری مالی مورد توجه قرار گیرد.

بین نظام اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی دولتی و نظام اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی واحدهای انتفاعی تفاوت های اساسی وجود دارد. تفاوت های بنیادی موجود ناشی از تأثیر محیط حاکم بر فعالیت های این دو نوع سازمان می باشد. دولت و سازمان های غیرانتفاعی مستقل نظیر شهرداری ها دودسته فعالیت کاملاً متفاوت تحت عناوین فعالیت های از نوع دولتی یا فعالیت های غیر بازرگانی و فعالیت های بازرگانی انجام می دهند. ویژگی های محیطی هر یک از این دو نوع فعالیت، اهداف گزارشگری مالی دولت را تحت تأثیر قرار داده و به همین دلیل درک صحیح ماهیت و ویژگی های محیطی حاکم بر فعالیت های بازرگانی و غیر بازرگانی دولت، ضروری به نظر می رسد (باباجانی، ۱۳۸۷).

فعالیت های بازرگانی که دولت یا شهرداری ها انجام می دهند تا حدود زیادی به فعالیت های بازرگانی واحدهای انتفاعی بخش خصوصی شباهت دارند، لذا محیط گزارشگری حاکم بر فعالیت های بازرگانی دولت (که از طریق شرکت های دولتی صورت می پذیرد) و واحدهای انتفاعی بخش خصوصی تقریباً مشابه بوده و بین نظام اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی و همچنین استانداردهای حسابداری مورد عمل آنها تشابه زیادی وجود دارد. به همین دلیل در بیانیه های مفهومی و استانداردهای حسابداری مصوب کمیته های تدوین استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی دولتی کشورهای توسعه یافته، مقرر گردیده است که اصول و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری که توسط هیئت های رسمی برای مؤسسات بازرگانی بخش خصوصی تدوین می گردد در مورد مؤسسات بخش دولتی نیز نافذ خواهد بود؛ که البته در کشور ایران نیز استانداردهای حسابداری در شرکت های دولتی کاربرد دارد (رفیعی، ۱۳۸۷).

در مقابل محیط حاکم بر فعالیت های غیر بازرگانی دولت مرسوم به فعالیت های از نوع دولتی که از طریق وزارتخانه ها و مؤسسات دولت انجام می شود، تفاوت قابل ملاحظه ای با محیط حاکم بر فعالیت های بازرگانی واحدهای انتفاعی بخش خصوصی دارد. ویژگی های مهمی که فعالیت های از نوع دولتی را از محیط فعالیت های بازرگانی واحدهای انتفاعی کاملاً متمایز نموده و اهداف گزارشگری مالی را تحت تأثیر قرار می دهد به شرح زیر است:

الف: ویژگی های اصلی که به ساختار دولت و خدماتی که دولت ارائه می نماید ارتباط دارد، شامل:

۱. شکل نمایندگی (مباشرتی) دولت و تفکیک قوای مجریه، مقننه و قضائیه

۲. سیستم حکومتی (منطقه ای یا متمرکز)

۳. رابطه پرداخت کنندگان مالیات (شهروندان) نسبت به خدماتی که دریافت می نمایند.

ب: ویژگی های کنترلی که بر اساس ساختار دولت به وجود می آید، شامل:

۱. تنظیم بودجه به عنوان ابزاری جهت بیان سیاست های عمومی، مقاصد مالی و اعمال نوعی کنترل.

۲. لزوم تهیه تفریق بودجه به عنوان مقایسه پیش‌بینی‌ها با عملکرد
 ۳. استفاده از نظام اطلاعات حسابداری حساب‌های مستقل برای اهداف کنترلی.
- ج: سایر ویژگی‌ها شامل:

۱. عدم تشابه بین سازمان‌های دولتی، علیرغم تشابه ساختار آنها.
۲. سرمایه‌گذاری عمده در دارایی‌های سرمایه‌ای که درآمد تولید نمی‌کند
۳. ماهیت فرایند سیاسی.

۴. تقدم الزامات قانونی بر روش حسابداری

تفاوت‌های بنیادی ناشی از محیط گزارشگری مالی فعالیت‌های از نوع دولتی، به دلیل استفاده از منابع عمومی و ارائه خدمات در راستای اهداف عمومی و اجتماعی موجب گردیده است که هدف‌های گزارشگری مالی بر مبنای مسئولیت پاسخگویی عمومی تدوین گردد و مسئولیت پاسخگویی به عنوان زیربنای محکم کلیه گزارش‌های مالی استخراج از فرایند گزارشگری، مورد توجه قرار گیرد (ترکشوند، ۱۳۹۲).

چارچوب نظری و اصول پذیرفته شده گزارشگری مالی

تا قبل از سال ۱۸۴۷، اصول و استانداردهای حسابداری دولت‌های ایالتی و محلی آمریکا از چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم مصوب شورای ملی حسابداری دولتی^۱ (NCGA) پیروی می‌نمود. هدف کلی حسابداری و گزارشگری مالی در چارچوب نظری یادشده فراهم آوردن اطلاعات مالی سودمند برای تصمیم‌گیری اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و انجام پاسخگویی و ارزیابی عملکرد سازمانی و مدیریت بوده در این نوع چارچوب نظری، هدف اصلی حسابداری و گزارشگری مالی، تهیه اطلاعات برای تصمیم‌گیری است و سودمندی اطلاعات و رضایت استفاده‌کنندگان از اطلاعات مالی در دو وجه اول اهمیت قرار دارد. (بیانیه مفهومی شماره یک NCGA، ۱۹۷۹).

از سال ۱۸۴۷ و با تصویب بیانیه مفهومی شماره یک GASB ابتدا اصول استانداردهای حسابداری دولت‌های ایالتی و محلی و سپس با تصویب بیانیه مفهومی شماره یک FASB در سال ۱۸۸۰ اصول و استانداردهای دولتی دولت فدرال، از چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی پیروی می‌نمایند (باباجانی، ۱۳۸۸).

یکسان‌سازی استانداردهای حسابداری

در اکثر جوامع، استانداردهای حسابداری در بیشتر موارد مشابه هم هستند. باین حال، تاکنون یکپارچه‌سازی آنها در تمام دنیا عملاً امکان پذیر نشده است، زیرا تدوین استانداردهای حسابداری از شرایط محیطی و اقتصادی هر جامعه متأثر می‌شود. گفته می‌شود اگر استانداردهای حسابداری بر اساس شرایط اقتصادی داخلی کشور تدوین نشود، ممکن است منجر به بروز پیامدهای نامساعد شود. استفاده از استانداردهای حسابداری جامعه‌ای که در آن بازار سرمایه، از کارآمدی لازم برخوردار بوده و مالکیت بخش خصوصی در صنایع رشد نموده و تفکیک مالکیت از مدیریت به طور نسبی صورت گرفته، در جامعه‌ای که بازار سرمایه آن ضعیف و تمرکز مالکیت در دستان دولت است و تفکیک مالکیت از مدیریت به طور محتوایی وجود ندارد، احتمالاً نمی‌تواند کاملاً سودمند باشد (هایل و همکاران، ۲۰۰۹).

1 National Council on Governmental Accounting

2 Hail et al

برای حسابداران گستره تدوین استانداردها چالشی بزرگ به حساب می آید. بسیاری از جنبه های تولید و ارائه اطلاعات شرکت ها تابع مقررات شده است و بسیاری از این مقررات هم به وسیله نهادهای تدوین کننده استانداردهای حسابداری تنظیم می شود. گذشته از این، در هر لحظه از زمان با تدوین و ارائه استانداردهای حسابداری گستره این مقررات افزایش می یابد. (اسکات، ۱۳۸۸).

فرآیند تدوین استانداردها باید بر تئوری پذیرفته شده حسابداری مبتنی باشد. درک عمیق از تئوری حسابداری می تواند نقش ارزنده ای در چگونگی ایجاد و توسعه روش ها در ساختار حسابداری مالی، بهبود فرآیند تدوین استانداردهای جدید و یکپارچه کردن استانداردهای حسابداری در سطح ملی و بین المللی ایفا کند. (شباهنگ، ۱۳۸۷).

روش پژوهش

از یک منظر، روش شناسی، مطالعه منظم، منطقی و اصولی است که کاوش علمی را راهبری می کند. از این دیدگاه، روش شناسی به عنوان شاخه ای از منطق و یا حتی فلسفه است.

دیدگاهی دیگر روش شناسی را شاخه ای از علم می داند. در مقابل، تالکوت پارسونز^۱ معتقد است که روش شناسی در اصل با روش های پژوهش تجربی نظیر آمارشناسی، مطالعه موردی، مصاحبه و غیره سروکار ندارد، بلکه ملاحظه زمینه های کلی برای اعتبار کار علمی است.

روش شناسی نه دقیقاً یک رشته فلسفی و نه دقیقاً رشته ای علمی است. اندیشمندان مختلف بر اساس معیارهای گوناگون از قبیل هدف، زمان، ژرفایی، وسعت، کاربرد و میزان کنترل پژوهشگر تقسیم بندی هایی انجام داده و انواعی از پژوهش ها را در آثار خود ارائه داده اند (طیبی و همکاران، ۱۳۸۸، ۱۱۵-۱۱۳).^۲

پژوهش حاضر، از نظر زمان انجام پژوهش، از سال ۱۳۸۸ تا پایان سال ۱۳۹۶؛ از نظر هدف پژوهش، کاربردی می باشد.

متغیرهای مورد استفاده

صورت های مالی

هدف صورت های مالی یا گزارش های مالی یا گزارشگری مالی عبارت است از بازنمایی اطلاعات خلاصه شده و طبقه بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری، به گونه ای که برای طیفی گسترده ای از استفاده کنندگان صورت های مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی فایده بخش واقع شود.

اجزای صورت های مالی

اجزای مجموعه کامل صورت های مالی عبارت اند از:

الف) صورت های مالی اساسی

ترازنامه

صورت سود و زیان

صورت سود و زیان جامع

صورت جریان وجوه نقد

ب) یادداشت های توضیحی همراه صورت های مالی.

سود خالص شرکت‌ها

سود خالص یا درآمد خالص، در تجارت و کسب و کار به آورده یا سود یک نهاد، در طول یک دوره حسابداری اطلاق می‌گردد که از طریق کسر نمودن هزینه‌های عملیاتی و مالیات از درآمد آن نهاد، محاسبه شده باشد. به بیان ساده‌تر، اگر هزینه‌های عملیاتی و مالیات یک شرکت را در طول یک دوره زمانی مشخص؛ مثلاً یک سال مالی، از درآمدهای آن شرکت کسر نماییم، عدد به دست آمده، نشانگر سود خالص آن شرکت می‌باشد. مثبت یا منفی بودن این عدد، نسبت مستقیم با عملکرد شرکت مورد نظر دارد. همچنین مثبت بودن سود خالص، به افزایش ارزش سهام و در نهایت افزایش حقوق صاحبان سهام می‌انجامد. در حوزه ارائه صورت‌های مالی، بنیاد استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی سود خالص را مترادف با سود و زیان، تعریف می‌کند.

سود خالص در حسابداری یک مفهوم کاملاً مجزا از سود می‌باشد. سود خالص همچنین می‌تواند از مجموع درآمدهای غیرعملیاتی و درآمدهای عملیاتی یک شرکت، سپس کم کردن مالیات، محاسبه شود.

کیفیت افشاء

از امتیازهای اختصاص داده شده به هر شرکت در اطلاعیه «رتبه کیفیت افشاء و اطلاع‌رسانی مناسب» که توسط سازمان بورس و اوراق بهادار منتشر می‌شود، به منظور اندازه‌گیری کیفیت افشای اطلاعات استفاده شده است.

قلمرو زمانی و مکانی

جامعه آماری و نمونه آماری: جامعه آماری شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران و امارات می‌باشد و نمونه آماری ۴۰ شرکت داخلی و ۴۰ شرکت از بورس اوراق بهادار کشور امارات برای بررسی این موضوع انتخاب خواهند شد. دوره‌ی مورد مطالعه از سال ۱۳۸۸ تا پایان سال ۱۳۹۶ می‌باشد.

مدل ذیل برازش خواهد شد:

$$P_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 pBV_{it} + \alpha_2 cBV_{it} + \alpha_3 pE_{it} + \alpha_4 \Delta cE_{it}$$

P_{it} = شاخص قیمت سهام

pBV_{it} = ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت قبل از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

PE_{it} = درآمد خالص شرکت مادر/سهام شرکت قبل از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

cBV_{it} = ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

ΔcE_{it} = درآمد خالص شرکت مادر/سهام شرکت بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

آمار توصیفی

در جدول ذیل آمار توصیفی متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش آورده شده است:

جدول ۱- آمار توصیفی متغیرهای مدل (بر حسب هزار تومان)

متغیر	نماد	میانگین	میانه	انحراف معیار
کیفیت افشاء در بورس تهران	CORT	۷/۶۷	۴/۸۱	۱۰/۵۵
کیفیت افشاء در بورس امارات	CORE	۹/۶۲	۷/۰۹	۹/۷۷
سود خالص در بورس تهران	NPT	۳۰۱۲۵۷۳۶	۳۳۷۳۱۰۰	$1/05 * e^8$
سود خالص در بورس امارات	NPE	۳۶۵۶۱۹۲۱۷	۴۰۳۵۰۲۱	$1/15 * e^8$

نتیجه آزمون های مانایی و ایستایی

نتیجه آزمون ریشه واحد فیلپس پرون برای متغیرهای مدل مورد بررسی در ذیل آمده است.

جدول ۲- نتیجه آزمون مانایی فیلپس پرون

نتیجه	معنی داری	آماره	متغیر
مانا	۰/۰۰۰	-۶/۵۰	کیفیت افشاء در بورس تهران
مانا	۰/۰۰۰	-۷/۰۷	کیفیت افشاء در بورس امارات
مانا	۰/۰۰۰	-۵/۹۳	سود خالص در بورس تهران
مانا	۰/۰۳	-۱/۸۵	سود خالص در بورس امارات

فرض صفر در آزمون فیلپس پرون بر عدم مانایی متغیرهای مورد بررسی استوار است و فروض را می توان چنین نوشت:

H_0 : متغیر مورد بررسی نا مانا می باشد.

H_1 : متغیر مورد بررسی مانا می باشد.

برای رد فرض صفر کافی ست سطح معنی داری از ۰/۰۵ کمتر باشد.

با توجه به مانا بودن کلیه متغیرهای مورد بررسی، می توان تحلیل آماری را انجام داد.

بررسی مدل پژوهش

آزمون فرضیه های پژوهش از طریق تخمین مدل رگرسیونی انجام میشود. در ادامه مدل رگرسیونی مورد برازش قرار میگیرد و سپس فرضیه ها مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

در ابتدا برای تشخیص اینکه استفاده از روش پانل در برآورد مدل کارآمدتر است یا روش داده های تلفیقی، از آزمون چاو استفاده می شود.

جدول ۳. نتایج آزمون چاو برای مدل رگرسیونی

نتیجه	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره آزمون	مدل رگرسیونی
استفاده از مدل پانل دیتا	۰/۰۰۱	(۱۲۷ ۸۷۷)	۱/۴۷	(۴-۱)

فرض صفر در آزمون چاو (اف لیمر) بر عدم استفاده از پانل دیتا (یعنی استفاده از داده های تلفیقی) استوار

است و فرضیه ها را میتوان چنین نوشت:

H_0 : نمیتوان در تخمین از روش پانل دیتا استفاده کرد (باید از روش داده های تلفیقی استفاده کرد)

H_1 : میتوان در تخمین از روش پانل دیتا استفاده کرد.

برای رد فرضیه صفر و تایید استفاده از پانل دیتا مینبایست سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ باشد.

همانطور که در جدول ۳ ملاحظه می شود سطح معناداری آزمون چاو بیش از $\alpha=0/05$ محاسبه شده لذا با اطمینان ۹۵٪ امکان برآورد مدل با استفاده از روش پانل تأیید می شود. با توجه به اینکه فرض صفر آزمون چاو مبنی بر برابری عرض از مبدأها رد شد، در ادامه به منظور تشخیص وجود اثرات ثابت یا وجود اثرات تصادفی از آزمون هاسمن استفاده می شود.

جدول ۴- نتایج آزمون هاسمن مدل رگرسیونی

مدل رگرسیونی	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه
(۴-۱)	۰/۰۰۰	۷	۱/۰۰۰	نا مشخص

فرض صفر در آزمون هاسمن بر عدم استفاده از روش اثرات ثابت (یعنی استفاده روش اثرات تصادفی) استوار است و فرضیه ها را میتوان چنین نوشت:

H0: نمیتوان در تخمین از مدل اثرات ثابت در روش پانل دیتا استفاده کرد (باید از مدل اثرات تصادفی در روش پانل دیتا استفاده کرد)

H1: میتوان در تخمین از مدل اثرات ثابت در روش پانل دیتا استفاده کرد.

برای رد فرضیه صفر و تایید استفاده از اثرات ثابت میبایست سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ باشد؛ اما اگر سطح معنی داری آزمون هاسمن $prob=1/000$ محاسبه شود آزمون هاسمن توانایی تشخیص بین اثرات ثابت و تصادفی را ندارد؛ بنابراین باید از معیار دیگری برای انتخاب بین اثرات ثابت و تصادفی استفاده کرد.

همانطور که در جدول ۴ ملاحظه می شود که سطح معناداری آزمون هاسمن $prob=1/000$ محاسبه شده لذا آزمون هاسمن توانایی تشخیص انتخاب بین استفاده از اثرات ثابت یا تصادفی را ندارد و باید از معیار دیگری در این خصوص استفاده کرد. برای این منظور مدل را با اثرات تصادفی تخمین زده و سپس میزان توانایی اثرات تصادفی در تبیین ارتباط بین متغیرهای مدل سنجیده می شود.

جدول ۵- توانایی تخمین مدل اثرات تصادفی برای مدل رگرسیونی

Rho	مشخصات اثر
۰/۰۰۰	اثرات تصادفی تبیین شده
۱/۰۰۰	اثرات تصادفی تبیین نشده

همانطور که در جدول ۵ ملاحظه می شود اثرات تصادفی قادر به تبیین ۱۰۰٪ از تغییرات مدل نمی باشد لذا می بایست از اثرات ثابت برای تخمین مدل استفاده نمود.

نتایج تخمین مدل به روش پانل و با استفاده از اثرات ثابت (پانل دیتا) در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۶- نتایج برازش مدل رگرسیونی

متغیر پاسخ = قیمت			
سطح معناداری	آماره آزمون t	ضرایب رگرسیونی	متغیرهای مستقل
0.0003	3.676656	2.032075	ثابت معادله (α)
0.0000	-3.85830	-0.04681	ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت قبل از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری
0.0000	9.645526	0.04508	درآمد خالص شرکت مادر/سهام شرکت قبل از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری
0.0208	-2.40792	-0.01954	ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

0.0000	6.698562	0.021672	درآمد خالص شرکت مادر/سهم شرکت بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری
<p>آماره آزمون $F = 3/31$ سطح معناداری $= 0/000$</p> <p>آماره دوربین واتسون: $2/05$ ضریب تعیین $= 0/33$</p>			

بررسی فرضیه تحقیق

الف) بررسی فرض اول

H0: بین صورت های مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورت های مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوتی معنی دار وجود ندارد

H1: بین صورت های مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورت های مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوتی معنی دار وجود دارد.

در جدول ذیل نتایج حاصله از بررسی این فرضیه با برازش مدل خلاصه شده است:

نتیجه	سطح معنی داری	اثر بر قیمت سهام	متغیر مورد نظر
نیاز به آزمون والد	0/000	-0.04681	ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت قبل از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری
	0/000	0,0195	ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

برای بررسی اختلاف معنی دار بین ضرایب آزمون والد انجام میود.

جدول ۸- مقایسه والد

نتیجه	سطح معنی داری	آماره والد	ضریب مورد نظر
تایید تفاوت معنی دار	0/01	1/44	ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت قبل و بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

با توجه به نتیجه جدول فرضیه اول تایید است و میتوان بیان داشت که بین صورت های مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورت های مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوتی معنی دار وجود دارد.

نتیجه گیری می شود:

بین صورت های مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورت های مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوتی معنی دار وجود دارد. چرا که پیروی کردن از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی به نوعی تعهد داشتن به مبارزه با مدیریت سود تلقی میشود و در غیر اینصورت و در صورت عدم تبعیت از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در حقیقت شانه خالی کردن از صداقت در گزارشگری میباشد.

ب) بررسی فرضیه دوم

H0: بین سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی دار وجود ندارد.

H1: بین سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی دار وجود دارد.

در جدول ذیل نتایج حاصله از بررسی این فرضیه با برازش مدل خلاصه شده است:

نتیجه	سطح معنی داری	اثر بر قیمت سهام	متغیر مورد نظر
نیاز به آزمون والد	۰/۰۰۰	-0.04681	درآمد خالص شرکت مادر/سهم شرکت قبل از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری
	۰/۰۰۰	-0.01954	درآمد خالص شرکت مادر/سهم شرکت بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

برای بررسی اختلاف معنی دار بین ضرایب آزمون والد انجام میود.

جدول ۱۰- مقایسه والد

نتیجه	سطح معنی داری	آماره والد	ضریب مورد نظر
تایید تفاوت معنی دار	۰/۰۱	۱/۵۷	ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت قبل و بعد از پذیرفتن استاندارد های گزارشگری

با توجه به نتیجه جدول فرضیه دوم تایید است و میتوان بیان داشت که بین سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی دار وجود دارد.

نتیجه گیری می شود:

بین سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی دار وجود دارد. دلیل این مساله را آنجا باید جویا بود که سرمایه گذاران به شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی میکنند اعتماد بیشتری دارند و در برخی موارد شرکت هایی که استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی را رعایت نمیکنند اقدام به ارائه ی اطلاعات غلط از شاخص های مالی شرکت خویش میکنند که اعتماد سرمایه گذاران از بین رفته و سرمایه گذاری و به تبع آن سود آوری شرکت کاهش میابد. در ذیل به صورت خلاصه به نتایج حاصل از بررسی اشاره می گردد.

جدول ۱۱- بررسی فرضیه پژوهش

ردیف	فرضیه	نتیجه
۱	بین صورت های مالی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از صورت های مالی که از این استانداردها پیروی نمی کنند، در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوتی معنی دار وجود دارد	تأیید
۱	بین سود خالص شرکت هایی که از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی پیروی می کنند و آن دسته از شرکت ها که از این استانداردها پیروی نمی کنند در بین شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و امارات تفاوت معنی دار وجود دارد.	تأیید

باوجود جدید بودن تحقیق حاضر و در نظر داشتن این نکته که کار مشابه ای با این تحقیق تاکنون انجام نشده است، باین وجود نتایج حاصل از تحقیق حاضر با تحقیقات اعتمادی و امیرخانی (۱۳۹۰)، ثقفی و همکاران (۱۳۹۱)، قربانی و همکاران (۱۳۹۲)، در آمد و تمیمی (۱۳۹۳) میک و همکاران (۱۹۹۵)، کمال، الحسینی و الکواری^۱ (۲۰۰۶) و لی و وانگ^۲ (۲۰۱۰) از آن جهت که سود خالص را تابعی از نحوه ی گزارشگری مالی دانستند با تحقیق حاضر همسویی دارد. اما نتایج تحقیقات، ولی پور و همکاران (۱۳۹۳)، حسین و رانز^۳ (۲۰۰۷)، الجفیری^۴ (۲۰۰۸) از آنجا که نحوه ی گزارش دهی مالی را بی اثر بر سود عنوان کردند، با نتایج تحقیق حاضر در تضاد می باشد.

پیشنهادات

تمام شرکت هایی که قصد به کارگیری استاندارد های گزارشگری را دارند باید صورت های مالی آغازین مبتنی بر استاندارد های گزارشگری در تاریخ جابجایی به این استاندارد را ارائه دهند. در این صورت های مالی، باید نکات زیر مدنظر قرار گیرند:

۱. شناسایی کلیه دارایی ها و بدهی ها آن طور که استاندارد های گزارشگری الزام کرده است.

1. Kamal, Al-Hussaini, Al-Kwari

2 Li and Wang

3 Hossain, M., & Reaz,

4 Aljifri

۲. مواردی کهاستاندارد های گزارشگری اجازه نداده به‌عنوان دارایی یا بدهی شناسایی شوند، در نظر گرفته نشوند.

۳. تغییر طبقه‌بندی اقلامی که تحت استاندارد حسابداری داخلی به‌عنوان دارایی و بدهی شناسایی شده‌اند ولی در انواع متفاوت با استاندارد های گزارشگری این طبقه‌بندی انجام شده است.

در برخی شرایط استاندارد های گزارشگری به‌صورت گذشته‌نگر مورد استفاده قرار می‌گیرد که در این صورت به قضاوت مدیریت در خصوص شرایط ایجاد رخداد نیاز دارد.

همچنین استاندارد های گزارشگری الزام می‌کند تا چگونگی گذر به استاندارد های گزارشگری را در صورت‌های مالی را افشاء کنند.

با در نظر گرفتن شرایطی که یک شرکت ملزم به رعایت آن در رسیدن به صورت‌های مالی بر مبنای استاندارد های گزارشگری است مشخص می‌شود که باید کلیه رخدادهای مالی یک‌بار دیگر با رویکرد استاندارد های گزارشگری مورد قضاوت حرفه‌ای قرار گرفته و مجدداً ثبت شوند، هرچند که احتمال دارد بسیاری از این رخدادها به دلیل شباهت‌های بین دو استاندارد دارای ثبت مالی یکسانی باشند.

منابع و مآخذ

۱. اعتمادی، حسین؛ امیرخانی، کوروش؛ رضایی، محبت. محتوای ارزش افشای اجباری: شواهدی از شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصل‌نامه بورس اوراق بهادار. (۱۳۹۰)، شماره ۱۳، ص ۲۳۵ تا ۲۵۲
۲. باباجانی، جعفر. (۱۳۸۸). حسابداری و مسئولیت پاسخگویی در بخش عمومی، تهران، انتشارات ترمه.
۳. بادآور نهندی، یونس؛ حسینی، ناصح؛ دهقانی، ساناز. مزایا و موانع همسان‌سازی استانداردهای حسابداری، همایش منطقه‌ای مباحث نوین در حسابداری، سال (۱۳۹۱).
۴. بهمنش، محمدرضا. نقش گزارشات مالی و اطلاع‌رسانی شرکت‌های پذیرفته‌شده در حمایت از حقوق صاحبان سهام، بورس. (۱۳۸۵)، شماره ۵۷، ص: ۴۱-۳۸
۵. پارسائیان علی. (۱۳۸۶). تئوری حسابداری مالی، انتشارات ترمه، چاپ اول، ۱۳۸۶
۶. پور حیدری امید و حسین پور حمزه. بررسی رابطه بین افشای اجباری و اختیاری با ارزش سهام شرکت‌ها. چشم‌انداز مدیریت مالی (۱۳۹۱)، شماره ۵، ۹-۲۸.
۷. تجویدی‌الناز. شفافیت و کارایی بازار سرمایه، مجله حسابداری. (۱۳۸۷)، شماره ۱۹۶، ۱۳۸۷، ص ۳۴۳
۸. ترک شوند، مجتبی. اثرات تغییر مبنای حسابداری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان همدان از مبنای نقدی به مبنای تعهدی کامل، پردیس تحصیلات تکمیلی علوم و تحقیقات همدان دانشکده علوم انسانی. (۱۳۹۲)، گروه حسابداری
۹. درآمد، الهام؛ تمیمی، محمد. بررسی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی با معیار اقلام تعهدی اختیاری و سررسید بدهی و کم سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، سومین کنفرانس ملی حسابداری و مدیریت، (۱۳۹۳)
۱۰. دستگیر، محسن و بزاز زاده، حمیدرضا. تأثیر میزان افشاء بر هزینه‌ی سهام عادی. تحقیقات مالی. (۱۳۸۲)، شماره ۱۶، ص: ۱۰۳-۸۳

۱۱. ساری، علی. حرکت از استانداردهای حسابداری ایران به سوی استانداردهای بین‌المللی حسابداری، روزنامه دنیای اقتصاد. (۱۳۹۳)، شماره ۳۳۸۳ ۱۱/۱۰/۹۳، صفحه ۹ (بوس)
۱۲. ستایش، محمدحسین؛ کاظم نژاد، مصطفی؛ ذوالفقاری، مهدی. بررسی تأثیر کیفیت افشاء بر نقد شوندگی سهام و هزینه سرمایه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله پژوهش‌های حسابداری مالی. (۱۳۹۰)، شماره ۹، ص ۵۵ تا ۷۴
۱۳. سلیمانی، سلیمان. تأثیر اجرای حسابداری تعهدی بر تصمیم‌گیری و پاسخگویی مدیران دانشگاه‌های علوم پزشکی شمال غرب کشور، پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمی، (۱۳۹۳)
۱۴. شباهنگ، رضا (۱۳۸۷)، تئوری حسابداری (جلد اول)، نشریه شماره ۱۵۷
۱۵. صمدی لرگانی محمود. تبیین ارتباط بین شفافیت گزارشگری مالی با گزارشگری مالیاتی، پایان‌نامه دکتری حسابداری. (۱۳۸۹)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، ۱۳۸۹
۱۶. صمدی لرگانی، محمود؛ آراد، حامد. نقش افشای داوطلبانه و شفافیت در گزارشگری مالی، حسابرس، (۱۳۹۰). شماره ۵۷ اسفند ۱۳۹۰
۱۷. طاهری، ماندانا. شفافیت، مشکلات و راهکارها، مجموعه مقالات چهارمین همایش سراسری سالانه دانشجویان حسابداری ایران، سال ۱۳۸۹
۱۸. عباس زاده، محمدرضا؛ بزاز زاده، حمیدرضا. جهانی‌سازی استانداردهای حسابداری، نشریه حسابرس، (۱۳۹۱). شماره ۶۲، سال چهاردهم، آذر- دی ۱۳۹۱
۱۹. علوی، مصطفی. اصول ۷ گانه گزارشگری شفاف در اطلاعات مالی شرکت‌ها، تازه‌های حسابداری. (۱۳۹۰)
۲۰. فروغی، داریوش؛ اشرفی، مجید. (استانداردهای جهانی حسابداری: چالش‌ها و فرصت‌ها، حسابدار رسمی، (۱۳۸۸)، زمستان ۱۳۸۸ - دوره جدید، شماره ۸ ص: از ۹۶ تا ۱۰۳)
۲۱. قربانی، بهزاد؛ فروغی، داریوش؛ امیری، هادی؛ هاشمی، سید عباس. کیفیت گزارشگری مالی و نوسان بازده غیرمتعارف سهام، دانش مالی تحلیل اوراق بهادار. (۱۳۹۲)، دوره ۶، شماره ۱ (پیاپی ۱۷)، بهار ۱۳۹۲، صفحه ۴۵-۶۱
۲۲. قربانی، حسین. افشاء در گزارشگری مالی: نقش معیارهای عملکرد غیرمالی، مجله حسابدار، (۱۳۸۶)، آذر ۱۳۸۶، شماره ۱۸۹ (از صفحه ۴ تا ۱۲)
۲۳. کاشانی پور محمد، رحمانی علی و پارچینی سید مهدی، رابطه بین افشای اختیاری و مدیران غیرموظف. فصلنامه‌ی بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، (۱۳۸۸)، شماره ۵۷، ۸۵-۱۰۰.
۲۴. کردستانی غلامرضا و موسویان خلیل‌آباد سید حمیدرضا، رقابت بین سرمایه‌گذاران آگاه برای کسب اطلاعات محرمانه و قیمت‌گذاری عدم تقارن اطلاعاتی. فصلنامه مدیریت دارایی و تأمین مالی، (۱۳۹۲)، شماره دوم، ۱۲۷-۱۴۴.
۲۵. کرمی، غلامرضا؛ تاجیک، کامران. عوامل مؤثر بر محیط حسابداری و مدل آن، حسابدار، (۱۳۸۸)، اردیبهشت ۱۳۸۶ - شماره ۱۸۲
۲۶. کمیته تدوین استانداردهای حسابداری. مفاهیم نظری گزارشگری مالی، انتشارات سازمان حسابرسی. (۱۳۸۹)، ۱۳۸۹

۲۷. محمدی پور، رحمت‌الله؛ احسان شرفی؛ جواد رضایی؛ میثم مرادی. سومین همایش ملی سالیانه علوم مدیریت نوین. (۱۳۹۳)، سال ۱۳۹۳
۲۸. مهرانی، کاوه، بیک بشرویه، سلمان؛ شهیدی، زهره. رابطه سازوکارهای راهبری شرکتی و کیفیت گزارشگری مالی در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش حسابداری، (۱۳۹۳)، جلد ۳ شماره ۴ صفحات ۱-۱۹
۲۹. ناظمی اردکانی، مهدی؛ کاشف، علی. گذار به سمت به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی حسابداری، نشریه حسابرس (۱۳۸۹)، شماره ۴۸، سال دوازدهم، بهار ۱۳۸۹
۳۰. نمازی محمد (مترجم). پژوهش‌های تجربی در حسابداری: دیدگاه روش‌شناختی، (۱۳۸۹). چاپ دوم، شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.
۳۱. نمازی محمد و زراعت‌گری رامین، بررسی کاربرد نسبت Q-توین و مقایسه آن با سایر معیارهای ارزیابی عملکرد مدیران در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. مجله پیشرفت‌های حسابداری، (۱۳۸۸)، شماره ۱، ۲۳۱-۲۶۲.
۳۲. هندریکسون و دیگران (۱۳۸۴) تئوری حسابداری، ترجمه دکتر علی پارسایان، تهران، انتشارات ترمه (جلد اول و دوم، چاپ اول)
۳۳. ولی پور، هاشم؛ طالب‌نیا، قدرت‌اله؛ احمدی، رضا. بررسی تأثیر سطح افشای اختیاری بر مربوط بودن ارزش اطلاعات حسابداری در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، حسابداری مدیریت، (۱۳۹۳)، دوره ۷، شماره ۲ (پیاپی ۲۱)، تابستان ۱۳۹۳، صفحه ۷۱-۸۱
۳۴. ولی زاده لاریجانی اعظم مجتهد زاده ویدا و حجازی رضوان، تأثیر کیفیت افشاء بر رابطه ارزشی اقلام صورت‌های مالی. فصلنامه مدیریت دارایی و تأمین مالی، (۱۳۹۲)، شماره اول، ۱۳-۲۶.
۳۵. ویلیام اسکات (۱۳۸۸)، تئوری حسابداری مالی، ترجمه دکتر علی پارسایان، تهران، انتشارات ترمه (جلد دوم، چاپ اول)
۳۶. یگانه حساس، خیرالهی یحیی و مرشد، حاکمیت شرکتی و شفافیت، حسابدار، (۱۳۸۷) شماره ۲۰۳، ۷۷۹.
۳۷. پورحیدری، امید و حمزه حسین‌پور (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین افشای اجباری و اختیاری با ارزش سهام شرکت‌ها. چشم‌انداز مدیریت مالی، شماره ۵، ۹-۲۸.
۳۸. کاشانی پور، محمد؛ رحمانی، علی و سید مهدی پارچینی پارچین (۱۳۸۸). رابطه بین افشای اختیاری و مدیران غیرموظف. فصلنامه‌ی بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، شماره ۵۷، ۸۵-۱۰۰.
۳۹. کردستانی، غلامرضا و سید حمیدرضا موسویان خلیل‌آباد (۱۳۹۲). رقابت بین سرمایه‌گذاران آگاه برای کسب اطلاعات محرمانه و قیمت‌گذاری عدم تقارن اطلاعاتی. فصلنامه مدیریت دارایی و تأمین مالی، شماره دوم، ۱۲۷-۱۴۴.
۴۰. مهدوی، غلامحسین و محمد منفرد مهارلویی (۱۳۹۰). ترکیب هیأت مدیره و هزینه‌های نمایندگی (بررسی مفروضات تئوری مباشرت در شرکت‌های ایرانی). تحقیقات حسابداری و حسابرسی، شماره ۱۰، ۱-۱۹.
۴۱. نمازی، محمد (مترجم) (۱۳۸۹). پژوهش‌های تجربی در حسابداری: دیدگاه روش‌شناختی، چاپ دوم، شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

۴۲. نمازی، محمد و رامین زراعت‌گری (۱۳۸۸). بررسی کاربرد نسبت Q-توبین و مقایسه آن با سایر معیارهای ارزیابی عملکرد مدیران در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مجله پیشرفت‌های حسابداری، شماره ۱، ۲۶۲-۲۳۱.

۴۳. ولی‌زاده لاریجانی، اعظم؛ مجتهدزاده، ویدا و رضوان حجازی (۱۳۹۲). تأثیر کیفیت افشا بر رابطه ارزشی اقلام صورت‌های مالی. فصلنامه مدیریت دارایی و تأمین مالی، شماره اول، ۲۶-۱۳.

44. Aburaya, R. K (2012). "The Relationship between Corporate Governance and Environmental Disclosure: UK Evidence". *Ph.D Dissertation*, Durham University.
45. Aburaya, R. K (2012). "The Relationship between Corporate Governance and Environmental Disclosure: UK Evidence". *Ph.D Dissertation*, Durham University.
46. Ang, J.; Cole, R.; and J. Lin (2000). "Agency Costs and Ownership Structure". *The Journal of Finance*, Vol. 55, No. 1, pp. 81-106.
47. Booth, P. and A. K. D. Schulz (2004). "The Impact of an Ethical Environment on Managers' Project Evaluation Judgments Under Agency Problem Conditions". *Accounting, Organizations and Society*, Vol. 29, No. 5-6, pp. 473-488.
48. Chuang, L.; Xiuhong, L.; and L. Zhang (2010a). "Earnings Quality and the Agency Costs of Controlling Shareholder". *International Conference on E-Business and E-Government*, pp. 5132-5135.
49. Chuang, L.; Xiuhong, L.; and L. Zhu (2010b). "Earnings Quality and the Agency Costs of Managerial Discretion—the Corporate Governance Effect of Accounting Information". *International Conference on E-Business and E-Government*, pp. 3923927.
50. Doukas, J. A. and C. Pantzalis (2003). "Geographic Diversification and Agency Costs of Debt of Multinational Firms". *Journal of Corporate Finance*, Vol. 9, No. 1, pp. 59-92.
51. Doukas, J. A.; Kim, C.; and C. Pantzalis (2000). "Security Analysis, Agency Costs and Company Characteristics". *Financial Analysts Journal*, Vol. 56, No. 6, pp. 563.
52. Edelen, R. M.; Evans, R.; and G. B. Kadlec (2011). "Disclosure and Agency Conflict in Delegated Investment Management: Evidence from Mutual Fund Commission Bundling". Available at: <http://ssrn.com/abstract=1108768>. Available online 26 March 2008.
53. Huang, P. and Y. Zhang (2012). "Does Enhanced Disclosure Really Reduce Agency Costs? Evidence from the Diversion of Corporate Resources". *The Accounting Review*, Vol. 87, No. 1, pp. 199-229.
54. Jensen, M. A. (2002). "Disclosure Level and cost of capital: Evidences from Danish financial market". Master thesis, supervisor: Thomas Plenborg, Copenhagen Business School.
55. Jensen, M. C. and W. H. Meckling (1976). "Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs, and Ownership Structure". *Journal of Financial Economics*, Vol. 3, No. 4, pp. 305-360.
56. Jurkus, A. F.; Park, J. C.; and L. S. Woodard (2011). "Women in top management and agency costs". *Journal of Business Research*, Vol. 64, No. 2, pp. 180-186.
57. Karamanou, I. and N. Vafeas (2005). "The association between corporate boards, audit committees, and management earning forecasts: an empirical analysis". *Journal of Accounting Research*, Vol. 43, No. 3, pp. 453-486.
58. Meek, G.K.; Roberts, C.B.; and S.J. Gray (1995), "Factors influencing voluntary annual reports disclosures by U.S., U.K and continental European multinationals corporations," *Journal of International Business Studies*, Vol. 26, No. 3, pp. 555-572.

59. Nicodano, G. and A. Sembenelli (2000). "Private Benefits, Block Transaction Premiums and Ownership Structure". Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=212248>, Available online 3 April 2000.
60. Petersen, C., and T. Plenborg (2006). "Voluntary disclosure and information asymmetry in Denmark." *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, Vol. 15, pp. 127-149.
61. Tian, Yu and J. Chen (2009), "Concept of voluntary information disclosure and review of relevant studies," *International Journal of Economics and Finance*, Vol.1, No. 2.
62. Ang, J.; Cole, R.; and J. Lin (2000). "Agency Costs and Ownership Structure". *The Journal of Finance*, Vol. 55, No. 1, pp. 81-106.
63. Doukas, J. A.; Kim, C.; and C. Pantzalis (2000). "Security Analysis, Agency Costs and Company Characteristics". *Financial Analysts Journal*, Vol. 56, No. 6, pp. 563.
64. Edelen, R. M.; Evans, R.; and G. B. Kadlec (2011). "Disclosure and Agency Conflict in Delegated Investment Management: Evidence from Mutual Fund Commission Bundling". Available at: <http://ssrn.com/abstract=1108768>. Available online 26 March 2008.
65. Fama, E. F. and M. C. Jensen (1983). "The Separation of Ownership and Control". *The Journal of Law and Economics*, Vol. 26, No. 2, pp. 25-301.
66. Harrison, P. D. and A. Harrell (1993). "Impact of "Adverse Selection" on Managers' Project Evaluation Decisions". *Academy of Management Journal*, Vol. 36, No. 3, pp. 635-643.
67. Healy, P.M. and K.G. Palepu (2001), "Information assymetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature. ", *Journal of Accounting & Economics*, Vol. 31, pp. 405-440.
68. Nicodano, G. and A. Sembenelli (2000). "Private Benefits, Block Transaction Premiums and Ownership Structure". Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=212248>, Available online 3 April 2000.
69. Penno, M (1984). "Asymmetry of Pre-Decision Information and Management Accounting". *Journal of Accounting Research*, Spring, Vol. 22, No. 1, pp. 177-91.
70. Petersen, C., and T. Plenborg (2006). "Voluntary disclosure and information asymmetry in Denmark." *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, Vol. 15, pp. 127-149.
71. Tian, Yu and J. Chen (2009), "Concept of voluntary information disclosure and review of relevant studies," *International Journal of Economics and Finance*, Vol.1, No. 2.
72. Aljifri, K. (۲۰۰۸). Annual report disclosure in a developing country: The case of the UEA. *Advances in Accounting*, ۲۴, ۱۰۰-۹۳
73. Alsaeed, K. (2005). The association between firm characteristics and disclosure. *Journal of American Academy of Business*, 7(1): 310- 321
74. Beuselinck, C., P. Joos, and S. Van der Meulen(2007). International earnings comparability. Working paper, Tilburg University
75. Bushman R., J. Piotroski, and A. Smith(2001). What Determines Corporate Transparency?, Unpublished paper, University of Chicago, 2001
76. Christensen, H. B., E. Lee, and M. Walker. (2009).Do ifrs Reconciliations convey information? The effectof debt contracting *Journal of Accounting Research*
77. Dimitropoulos P. E., Asteriou D., Kousenidis, D., and Leventis S., (۲۰۱۳) The impact of ifrs on accounting quality: Evidence from Greece, *Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting* ۲۹ PP. ۱۰۸-۱۲۳
78. Dipiazza, Ir, Samuel A and Eccles, Robert G. (2002). Building Public Trust, The future of Corporate Reporting John wiley & sons
79. Doukakis Leonidas C. (۲۰۱۰).The persistence of earnings and earnings components after the adoption of ifrs, *Managerial Finance*, Volume: ۳۶ Issue: ۱۱, ۲۰۱۰

80. Florini A. M.. (1999). Does the Invisible Hand Need a Transparency Glove? The Politics of Transparency, The Annual World Bank Conference on Development Economics, Washington D.C., April 28-30, 1999
81. Ge Jia-shu. (2001). The Future of the Core Standards of IASC—the Reaction of SEC and FASB[J], Accounting Research, Vol. 8, 2001, pp. 3-9
82. Genschel, P., S. Leibfried, and B. Zangel(2006).Zerfaserung und Selbsttransformation – DasForschungsprogramm „StaatlichkeitimWandel“. In *TranState Working Papers No. 45*. Bremen:University Bremen Collaborative Research Center 597 - Transformation of the StateVishwanath T., D. Kaufmann, Towards Transparency in Finance and Governance, Working Papers of The World Bank, ۱۹۹۹
83. Hail, L., C. Leuz, and P. Wysocki. (۲۰۰۹). Global accounting convergence and the potential adoption of ifrs by the United States: An analysis of economic and policy factors . Working paper, University ofPennsylvania, University of Chicago, and MIT
84. Hallwood, Toby. (۲۰۰۱)." How can the web used to increase corporate transparency?"
85. Hossain, M., & Reaz, M. (2007). Determinants and characteristics of voluntary disclosure by Indian banking companies. Corporate Social Responsibility and Environmental Management Corp. Soc. Responsibility. Environment Management, 14(5), 274–288.
86. <http://www.iasb.org/about/constitution.asp>
87. Kamal, N., Al-Hussaini, A., Al-Kwari, D., & Nuseibeh, R. (۲۰۰۶). Determinants of corporate social disclosure in developing countries: The case of Qatar. Advances in International Accounting, ۱۹, ۲۳–۱
88. L.Muphy Smith,Texas A&M University,College Station,Texas(۲۰۰۸)Are International Financial Reporting Standards AN Unstoppable Juggernaut for US and Global Financial Reporting?The Business Review,Cambridge.vol.۱۰-num.۱
89. Lee, J. (2010). The Role of Accounting Conservatism in Firms’ Financial Decisions. Working Paper, Northwestern University
90. Li, Q., Wang, T. (2010). Financial reporting quality and corporate investment efficiency: Chinese experience. Nankai Business Review International, 1 (2): 197-213.
91. Lin, S., Riccardi, W., Wang C., (2012) Does accounting quality change following a switch from U.S.GAAP to ifrs? Evidence from Germany, journal of Accounting and Public Policy 31 PP. 641–657
92. Madhani M. Pankaj. (2008).Role of Voluntary Disclosure and Transparency in Financial Reporting, Corporate Financial Reporting - Changing Scenario, ICFAI University Press, 2008
93. Nagar V., Nanda, D. and Wysocki, P. (2003) " Discretionary Disclosure and Stock – based Incentive, Journal of Accounting and Economics, 34(1-3), pp 283-309
94. Nagar V., Nanda, D. and Wysocki, P. (2003) " Discretionary Disclosure and Stock – based Incentive, Journal of Accounting and Economics, 34(1-3), pp 283-309
95. Paananen, M. and Lin, H. (2009), "The Development of Accounting quality of IAS and ifrs over Time: the case of Germany, Journal of International Accounting Research, Vol 8, No 1, PP.31-55
96. Papanastasopoulos.Georgios A. (2015). Accruals, growth, accounting distortions and stock returns: The case of FRS3 in the UK, North American Journal of Economics and Finance 33 (2015) 39–54
97. Wang, K., Sewon, C., & Claibone, M. C. (۲۰۰۸). Determinants and consequences of voluntary disclosure in an emerging market: Evidence from China. International Journal of accounting, auditing and Taxation, ۱۷(۱), ۳۰–۱۴
98. Zimmermann, Jochen Oehr, Tim-Frederik.. (۲۰۱۲). “Accounting and the welfare state: The missing link”. Critical Perspectives on Accounting, ۲۳: ۱۳۴-۱۵۲

Investigating the effect of accounting procedures, changes in accounting estimates and errors in the quality of performance of stock exchange companies

Aso Amin Ashayeri *1

Date of Receipt: 2021/06/24 Date of Issue: 2021/07/26

Abstract

The purpose of this study is to investigate the impact of accounting procedures, changes in accounting estimates and errors in the quality of performance of stock exchange companies. This research is of post-event type and from the point of view of applied purpose. The statistical population includes Tehran and UAE stock exchange companies. The statistical sample consisted of 40 domestic companies and 40 companies from the UAE Stock Exchange. The study period is from 2009 to the end of 1396. To collect the data, financial statements, information provided to the stock exchange and other related information sources were used, and to obtain some research variables, the website of the stock exchange organization and also the new savings software were used. In this study, statistical data related to 40 companies operating in the Tehran Stock Exchange and 40 Emirati companies in the aforementioned time period are collected and analyzed. The results showed that there is a significant difference between financial statements that follow international financial reporting standards and those financial statements that do not follow these standards between companies listed on the Tehran Stock Exchange and the UAE. Also, there is a significant difference between the net profits of companies that comply with International Financial Reporting Standards and those companies that do not comply with these standards between companies listed on the Tehran and UAE Stock Exchanges.

Keywords

approval of Reporting Standards, quality of disclosure, stock exchange, Tehran, UAE

1. Master student of Public Sector Accounting, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.
(aso.aminashayeri@gmail.com)